

Національний університет водного господарства та
природокористування
*Навчально-науковий інститут водного
господарства та природооблаштування*

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
е-підпис Олег ЛАГОДНЮК
18.10.2021

01-05-156S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Конструктивна географія водних і мінеральних ресурсів		Constructive geography of water and mineral resources	
Шифр за ОП	ПН 24	Code in Educational Program	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Education level: Bachelor's (first)	
Галузь знань: Природничі науки	10	Fields of knowledge: Natural Sciences	
Спеціальність: Географія	106	Field of study: Geography	
Спеціалізація:	—	Specialization:	
Освітня програма: Конструктивна географія, управління водними та мінеральними ресурсами		Educational Program: Constructive geography, water and mineral resources management	

Силабус освітньої компоненти навчальної дисципліни «Конструктивна географія водних і мінеральних ресурсів» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Конструктивна географія, управління водними та мінеральними ресурсами» спеціальності 106 Географія. Рівне. НУВГП, 2021. 14 стор.

ОП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/20959/>

Розробник силабусу: *Басюк Тетяна Олександрівна, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри геології та гідрології Національного університету водного господарства та природокористування*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 2 від "16" вересня 2021 року

Завідувач кафедри: *Романів Оксана Яківна, кандидат географічних наук, доцент, завкафедри геології та гідрології Національного університету водного господарства та природокористування.*

Керівник (гарант) ОП: *Романів Оксана Яківна, кандидат географічних наук, доцент, завкафедри геології та гідрології Національного університету водного господарства та природокористування.*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол №2 від "23" вересня 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ:
Хлапук Микола Миколайович, доктор технічних наук, професор.

СЗ №-5262 в ЕДО

© Басюк Т.О., 2021
© НУВГП, 2021

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Конструктивна географія, управління водними та мінеральними ресурсами</i>
Спеціальність	<i>106 Географія</i>
Рік навчання, семестр	<i>Третій рік, V семестр</i>
Кількість кредитів	<i>4</i>
Лекції:	<i>22</i>
Лабораторні заняття:	<i>22</i>
Самостійна робота:	<i>76</i>
Курсова робота:	<i>так</i>
Форма навчання	<i>денна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>екзамен</i>
Мова викладання	<i>українська</i>
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА	
Лектор	 <p><i>Басюк Тетяна Олександрівна, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри геології та гідрології Національного університету водного господарства та природокористування.</i></p>
Вікіситет	<p>URL: http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/%D0%91%D0%B0%D1%81%D1%8E%D0%BA_%D0%A2%D0%B5%D1%82%D1%8F%D0%BD%D0%B0_%D0%9E%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D1%80%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B0</p>
ORCID	URL: https://orcid.org/0000-0003-2861-0460
Як комунікувати	<p><i>Навчальні заняття можуть проводитися за допомогою електронного ресурсу – платформи дистанційного навчання Moodle та безкоштовного додатка для комунікацій Google Hangouts Meet https://meet.google.com/ з пакета Google for Education.</i></p> <p><i>Корпоративна пошта викладача: t.o.basyuk@nuwm.edu.ua</i></p>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

Анотація освітньої компоненти, в т.ч. мета та цілі

Предметом вивчення навчальної дисципліни є забезпечити синтез знань, отриманих окремими галузевими природничо-географічними та суспільно-географічними науками у вирішенні прикладних завдань раціонального природокористування. Завдання конструктивної географії – розв'язувати комплексні проблеми взаємодії природи та суспільства, ресурсознавства. Метою викладання дисципліни «Конструктивна географія водних і мінеральних ресурсів» є формування у студентів знань про теоретичні та методологічні основи конструктивної географії, як науки про раціонально організовані антропогеосистеми; здобуття навичок конструктивно-географічних досліджень для вирішення різноманітних проблем, зокрема у сфері використання та охорони водних і мінеральних ресурсів; формування уявлення про систему управління використанням водних і мінеральних ресурсів.

Посилання на розміщення освітнього компоненту на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua>

Компетентності

ЗК-2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-5 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК-6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-8 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-14 Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК-15 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

СК-1 Здатність демонструвати розуміння причинно наслідкових зв'язків між довідками та суспільством.

СК-4 Критичне оцінювання різноманітності підходів до генерації географічних знань, що впливають з досвіду епістемології природничих, суспільних і гуманітарних наук. Здатність застосовувати підходи інших дисциплін в географічному контексті.

СК-6 Здатність критично оцінювати та застосовувати на практиці різноманітні методи для здійснення збору географічної інформації (використання вимірювальних приладів, дистанційне зондування, картографічна зйомка, соціальне обстеження, статистичне спостереження, робота з текстовими і архівними

джерелами), аналізу географічних даних (спеціальні методи аналізу просторової інформації, ГІС, лабораторні методи) та представлення геоданих (у вигляді ГІС-продукції, картографічних творів, різних текстових стратегій, мультимедіа).

СК-7 Здатність демонструвати розуміння географічних аспектів взаємодії в системі «природа-господарство-населення».

СК-9 Здатність ставити завдання, виявляти і формулювати проблеми, пов'язані з просторовим розвитком, у взаємозв'язку з природними, соціальними, економічними, екологічними, політичними та естетичними аспектами розвитку територій.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)

Зн-1. Відтворювати концептуальні знання, набуті у процесі навчання та практичної професійної діяльності, включаючи знання сучасних досягнень у сферах природничої та суспільної географії.

Зн-6. Розуміти процеси і явища різного просторово-часового масштабу, що протікають в географічній оболонці та її компонентах, інтерпретувати їхні характеристики.

Зн-8 Розуміти значення дії різних чинників соціально- та економіко-географічної диференціації, виявляти взаємозалежність національних і регіональних господарських систем від природно-ресурсного, праце-ресурсного і виробничого потенціалу їхніх територій.

Зн-10 Описувати економіко-географічне положення, сучасне розселення населення, природно-ресурсний потенціал та господарські комплекси країн світу.

Зн-11 Аргументувати застосування алгоритмів і методик геоінформаційного картографування природних, господарських і соціальних компонентів геосистем, апаратні і програмні засоби картографування.

Зн-14 Класифікувати об'єкти географічного моніторингу та прогнозування, знати наукові основи географічного моніторингу та прогнозу.

Ум-1. Розв'язувати складні непередбачувані задачі і проблеми у спеціалізованих сферах природничої та суспільної географії, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів.

Ум-3 Застосовувати у професійній діяльності базові можливості сучасних геоінформаційних програмних засобів для просторового аналізу геоданих, створення баз даних географічної інформації, та візуальної презентації опрацьованої географічної інформації.

Ум-4. Планувати, організовувати та проводити стаціонарні, напівстаціонарні та польові географічні дослідження, використовуючи прикладні методики та прилади, виконувати вимірювання параметрів довкілля, статистично опрацьовувати і

просторово інтерпретувати результати досліджень, аналізувати геодані і на основі фахових методик складати прогнози розвитку різних географічних процесів і явищ, моделювати зміни характеристик геосистем під впливом дії різних факторів, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в геосистемах.

Ум-5 Застосовувати базові положення вітчизняних, європейських та міжнародних стандартів у галузі екологічного управління, екологічного маркування, якості атмосферного повітря, ґрунту, води, поводження з відходами.

Ум-6 Розпізнавати та оцінювати геоекологічні наслідки різних видів природокористування, вміти проводити активні впливи на геоекологічні процеси, визначати основні напрями, параметри та норми оптимального природокористування.

Ум-8 Проводити математико-статистичну обробку рядів спостереження, інтерпретувати дані про стан та тенденції розвитку географічних об'єктів, явищ та процесів у формі інтегральних таблиць та графічних матеріалів, здійснювати часове та просторове узагальнення отриманої інформації.

Ум-9. Розробляти макети, картосхеми, профілі, загальні, спеціальні та тематичні карти, атласи та інші картографічні моделі, у тому числі з використанням геоінформаційних технологій.

Ум-10 Характеризувати комплексно природні, демогеографічні, соціально-економічні умови і ресурси територіальних об'єктів різних рангів, проводити експертизи та складати географічні, геоекологічні висновки, акти та рекомендації, принципові проектні схеми та обґрунтовувати пріоритетні напрями просторового розвитку.

Ум-12 Володіти навичками, необхідними для вирішення проблем порушення довкілля унаслідок антропогенної діяльності, розробляти проекти та реалізовувати практичні заходи спрямовані на охорону природи.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Ком-1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності.

АіВ-1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

Структура та зміст освітнього компонента

Перелік тем:

Тема 1. Конструктивна географія як наука. Предмет вивчення конструктивної географії, її місце в системі географічних наук.

Тема 2. Історія розвитку конструктивно-географічних досліджень.

Тема 3. Основні напрями та приклади конструктивно-географічних досліджень.

- Тема 4. Методи конструктивно-географічних досліджень.
- Тема 5. Наукові основи географічного прогнозування.
- Тема 6. Концепції конструктивної географії: концепція "природа-населення-господарство", концепція геосистем, концепція геотехсистем.
- Тема 7. Еколого-економічна оцінка природних ресурсів України.
- Тема 8. Еколого-географічна характеристика регіону та екологічна експертиза: сутність, завдання, методи.
- Тема 9. Раціональне природокористування як одна із складових конструктивного підходу в географії.
- Тема 10. Потенціал водних ресурсів України.
- Тема 11. Законодавчо-нормативне забезпечення водокористування.
- Тема 12. Стан та галузева структура водокористування в Україні.
- Тема 13. Специфіка водогосподарських природно-технічних геосистем.
- Тема 14. Планування й проектування водогосподарських систем.
- Тема 15. Економічний механізм регулювання водокористування.
- Тема 16. Проблеми раціонального водокористування, охорона та відтворення водних ресурсів України.
- Тема 17. Конструктивно-географічні дослідження для потреб водного господарства.
- Тема 18. Мінерально-сировинні ресурси у компонентній структурі інтегрального ПРП України.
- Тема 19. Законодавча база користування надрами в Україні.
- Тема 20. Науково-методичні засади оцінки родовищ корисних копалин.
- Тема 21. Проблеми раціонального використання мінерально-сировинних ресурсів України і шляхи їх вирішення.
- Тема 22. Сучасні питання гармонізації використання водних та мінеральних природних ресурсів.

Засоби навчання, які застосовуються під час викладання: технічні засоби (радіо- і телепередачі, звуко- і відеозаписи); мультимедіа-, відео- і звуковідтворююча, проекційна апаратура; комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі; програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, Інтернет-опитування тощо); бібліотечні фонди (підручники і навчальні посібники, методичні рекомендації, наукова література).

Форми та методи навчання

Форми проведення занять: лекції та практичні роботи. Окремі питання тем виносяться на самостійне опрацювання студентів.

Методи навчання:

- словесні (лекція, бесіда);

- наочні методи (виконання практичних робіт, усне опитування на практичних заняттях, ілюстрації, демонстрації, презентації, реферати);
- методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності (контроль за самостійною роботою студентів);
- методи контролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності (поточне опитування, модульне контрольне опитування, підсумковий контроль).

З навчальної дисципліни передбачено виконання курсової роботи
Курсова робота є одним із видів самостійної роботи студента. Виконується під керівництвом викладача навчальної дисципліни за наданими методичними рекомендаціями. Результати виконаної курсової роботи захищаються студентом перед комісією з трьох викладачів.

Тема курсової роботи **«Конструктивно-географічна характеристика водних і мінеральних ресурсів ... області»**. Область дослідження узгоджується з викладачем. Після вибору теми курсової роботи студент складає орієнтовний зміст роботи, який у процесі написання може бути дещо скоригований. Курсова робота повинна бути виконана та здана на перевірку не пізніше, ніж за 10 днів до захисту.

Курсова робота має містити наступні елементи: титульний аркуш (1 стор.); зміст (1стор.); вступ (2стор.); основна частина (розділи та підрозділи) (30 – 35 стор.); висновки (2 – 3стор.); додатки (не обов'язкові); список використаних джерел.

Для друку курсової роботи використовують білий папір стандартного формату (210 x 297 мм) – А4. В разі потреби, наприклад, за наявності включення до роботи певних карт, великих таблиць або графіків, діаграм, застосовується формат А3, з відповідним складанням аркуша до рівня формату А4.

Поля зверху та знизу по 20 мм, зліва 30 мм, праве – 15 мм. Шрифт TimesNewRoman 14 pt.

Вирівнювання тексту здійснюється по ширині. Головний міжрядковий інтервал – 1,5. Абзацні відступи становлять 1 см.

Заголовки структурних частин курсової роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «ДОДАТКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» друкують великими літерами по

центру. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) по середині, заголовки пунктів - з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовків розділу та підрозділу не ставлять. Відстань між заголовком і текстом повинна дорівнювати 2 інтервалам.

Кожну структурну частину (розділ) роботи починають з нової сторінки. Відносно нумерації сторінок та ілюстративних і графічних складових роботи існують загальноприйняті правила, дотримання яких є обов'язковим. Таблиці нумеруються та підписуються зверху, а номери і назви рисунків проставляються під ними. Важливим елементом студентських праць є обов'язкове посилання на авторів, матеріали, певні думки, ідеї яких використані при дослідженні, відповідно, такі автори зазначаються у списку літератури. Рекомендовано такий тип посилання: в тексті у квадратних дужках записується номер джерела, зазначеного в списку використаної літератури.

Порядок та критерії оцінювання

Процедури проведення поточного та підсумкового контролів знань здобувачів у НУВГП регламентовано Положенням про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти форми та зміст контрольних заходів.

Система оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Ця шкала розподіляється на дві частини: 60 балів – поточна складова оцінювання; 40 балів – модульна складова оцінювання (екзамен).

Передбачено два модульних контролі знань.

Модульний контроль проходить у формі тестування із застосуванням системи Moodle.

У тесті 32 запитання різної складності:

- рівень 1 – 26 запитань по 0,5 бала (13 балів),
- рівень 2 – 5 запитань по 1,0 балу (5 балів),
- рівень 3 – 1 запитання по 2,0 бали (2 бали).

Усього – 20 балів.

Час тестування обмежений – 30 хвилин. Дата тестування призначається за тиждень до його проведення та повідомляється студентам.

Поточна складова оцінювання (60 балів) накопичується студентом у процесі виконання практичних занять. Всього є в курсі 11 практичних занять. Кожне з них оцінюється у 5 балів. Ще 5 балів студенти отримують за виконання індивідуальних завдань, які додатково пропонуються їм на вибір у завданнях практичних робіт (есе,

реферати, презентації тощо).

Загальна інтегральна оцінка розраховується як сума балів, накопичена студентом за роботу впродовж семестру.

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачі, які успішно складають модульні контролі з навчальної дисципліни та вчасно виконують завдання практичних робіт мають можливість долучитися спільно з викладачем курсу до виконання наукових досліджень, участі в науково-дослідницьких темах, підготувати спільні наукові публікації. Досвід такої співпраці із студентами практикується постійно.

Інформаційні ресурси

Основна література

1. Герасимов И. П., Преображенский В. С., Исаков Ю. А. и др. Основы конструктивной географии. / под ред. И. П. Герасимова и В. С. Преображенского. М. : Просвещение, 1986. 287 с.
2. Денисик Г. І. Антропогенне ландшафтознавство. Частина І. Глобальне антропогенне ландшафтознавство. Вінниця: Вінницька обласна друкарня, 2014. 334 с.
3. Петлін В. М. Конструктивне ландшафтознавство. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2006. 357 с.
4. Петлін В. М. Конструктивна географія. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2010. 544 с.
5. Штойко П. І. Концепції природознавства: навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 456 с.

Додаткова література

6. Арманд А. Д. Самоорганизация и саморегулирование географических систем. М. : Наука, 1988. 264 с.
7. Барановський В.А. Екологічна географія і екологічна картографія. К.:Фітосоціоцентр, 2001. 252 с.
8. Гавриленко О. П. Гоекологічне обґрунтування проектів природокористування. Вид. 2-ге, випр. і доп. К.:Ніка-Центр, 2007. 432 с.
9. Герасимов И.П. Советская конструктивная география. -М.: Наука, 1976. 208 с.
10. Гродзинський Д. М. Основи ландшафтної екології: Підручник. К. : Либідь, 1993. 224 с.
11. Екологічний моніторинг регіону / І. Ковальчук, С. Кукурудза, А. Мельник [та ін.]. Львів: ГО „Опілля”, 2009. 608 с.
12. Звонкова Т. В. Географическое прогнозирование: Учеб пособие для географических специальностей вузов. М.: Высш. Школа, 1987.

192 с.

13. Ковальчук П. І. Моделювання і прогнозування стану навколишнього середовища: навч. посібник. К.:Либідь, 2003. 208 с.

14. Кукурудза С. Моніторинг природних комплексів. Львів: ЛДУ, 1995. 144 с.

15. Мороз С. А., Онопрієнко В. І., Бортник С. Ю. Методологія географічної науки: Навчальний посібник. Київ : Заповіт, 1997. 333 с.

16. Нестерчук І. К. Геоєкологічний аналіз: концептуальні підходи, сталий розвиток: монографія; за ред. проф. П. Г. Шищенка. Житомир: ЖДТУ, 2011. 312 с.

17. Петлін В. М. Ландшафтно-екологічна експертиза: навч. посібник. Львів: Видав. Центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005. 236 с.

18. Позаченюк Е.А. Введение в геоэкологическую экспертизу. Междисциплинарный подход, функциональные типы, объектные ориентации. Симферополь: Таврия, 1999. 413 с.

19. Руденко В.П. Географія природно-ресурсного потенціалу України. Чернівці: Зелена Буковина, 1999. 344 с.

20. Рудько Г.І., Адаменко О.М. Конструктивна геоєкологія: наукові основи та практичне втілення. Чернівці: вид-во ТОВ «Маклаут», 2008. 320 с.

21. Самойленко В. М., Іванок Д. В. Моделювання басейнових геосистем: монографія. Київ: ДП «Прінт Сервіс», 2015. 208 с.

22. Солнцев В. Н. Системная организация ландшафтов: (Проблемы методологии и теории). М. : Мысль, 1981. 239 с.

23. Шищенко П.Г. Принципы и методы ландшафтного анализа в региональном проектировании. К.: Фотосоциоцентр, 1999. 284 с.

24. Штойко П. І. Становлення конструктивного напряму в географії. Історія української географії. Всеукр. науково-теоретичний часопис. Тернопіль : Підручники і посібники, 2012. Вип. 26. С.15–21.

Інформаційні ресурси

25. Гео-Тур. Всё, что вы хотели знать о географии. URL: <http://www.geo-tour.net>

26. Наукова бібліотека АН України ім. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

27. Національний атлас України. URL: <http://wdc.org.ua/atlas/>

28. Планета Земля. URL: <http://www.myplanet-earth.com>

29. Проект Всемирная география. URL: <http://www.worldgeo.ru>

30. Энциклопедия Кругосвет. URL: <http://www.krugosvet.ru>

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», розміщений документ за покликанням <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. За цим

документом реалізується і право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Передача модульних контролів здійснюється згідно документу, який розміщений за покликанням <https://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі виконаних практичних робіт, звітів про самостійну роботу з навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua> за календарем.

Студенти повинні виконати ряд індивідуальних завдань для оцінювання. Одним із важливих елементів оцінки є своєчасне подання виконаного завдання. У реальному світі оцінки, які подаються навіть через кілька секунд після закінчення терміну, не приймаються. Відповідно до духу надання максимально реалістичного досвіду, та ж політика дотримується в аудиторії - пізно виконані завдання не приймаються.

Викладач може продовжити терміни виконання завдань, якщо у студента є пом'якшуючі обставини. Студенти можуть звернутися до свого викладача в разі виникнення особистих чи надзвичайних ситуацій.

Неформальна та інформальна освіта

Неформальна та інформальна освіта надається відповідно з Положенням про неформальну та інформальну освіту НУВГП, затверджене Вченою радою НУВГП (Протокол №4 від 24 квітня 2020 р.), <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/18660>

Правила академічної доброчесності

У НУВГП активно пропагується політика «нульової толерантності» до будь-яких проявів академічної недоброчесності для всієї академічної спільноти університету.

Всі студенти, співробітники та викладачі НУВГП мають бути чесними у своїх стосунках, що поширюється на поведінку та дії, пов'язані з навчальною роботою. Студентоцентризм має вирішальне значення для розуміння серйозності ставлення до академічної недоброчесності та неправомірної поведінки. Студенти повинні самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці. У той час як студентам рекомендується працювати один з одним та обмінюватися ідеями, та обмін текстом, кодом або чимось подібним для виконання окремих завдань є недопустимим. Студенти, які порушують Кодекс честі університету, не отримують бали за ці завдання, а в разі грубих порушень, курс не буде їм зараховано і студенти будуть направлені на повторне вивчення.

При здачі індивідуальних навчально-дослідницьких робіт може проводитись перевірка на плагіат.

Академічна недоброчесність в університеті неприпустима.

В цілому студенти та викладачі повинні дотримуватись:

- Положення про запобігання плагіату випускних кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти зі змінами та доповненнями, <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/6316>;

- Кодекс честі студентів, <http://ep3.nuwm.edu.ua/4917>;

- Кодекс честі наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників НУВГП, <http://ep3.nuwm.edu.ua/4916>;

Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП, <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/10325>.

Вимоги до відвідування

Відвідування занять здобувачами вищої освіти є обов'язковим. У випадку пропуску занять здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати (виконати практичну роботу, вивчити матеріали лекцій, тощо). Пропуск з поважної причини вважається тим, що відбувся внаслідок хвороби (довідка з лікарні), якщо здобувач вищої освіти є учасником мобільності, якщо здобувач освіти знаходиться на індивідуальному плані і виконує усі вимоги відповідно до положення «Положення про індивідуальний графік навчання студентів денної форми навчання Національного університету водного господарства та природокористування», <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/6226>

За об'єктивних причин пропуску занять (лікарняні, мобільність тощо) студенти можуть самотійно вивчити пропущений матеріал, який розміщений на платформі MOODLE.

Завдання для відпрацювання здобувач вищої освіти отримує безпосередньо у викладача, або надсилає запит по на корпоративну пошту викладачу. Усі матеріали відпрацювання здаються викладачеві особисто здобувачем вищої освіти або надсилаються на корпоративну пошту викладачу.

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>.

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно для навчальної мети з цієї дисципліни.

Оновлення

З ініціативи викладача зміст даного курсу оновлюється щорічно з урахуванням змін у законодавстві України, наукових досягнень та пропозицій стейкхолдерів. Студенти мотивовані долучатись до оновлення змісту дисципліни шляхом внесення пропозицій стосовно нових форм роботи та вивчення нових тем висловлені під час

занять та в процесі опитування (анкетування).

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

Здобувачі вищої освіти можуть отримати окремі результати навчання у вітчизняних та іноземних ЗВО (через освоєння освітніх компонентів або сертифікованих програм у статусі зарахованого слухача), такі результати навчання можуть бути предметом визнання. Більше інформації про академічну мобільність у Положенні про академічну мобільність учасників освітнього процесу НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/> та Порядку перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/>

Навчання осіб з інвалідністю

Навчання здобувачів вищої освіти з особливими потребами регулюється: «Концепцією щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами (осіб з інвалідністю) у Національному університеті водного господарства та природокористування», <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/15913>; «Порядком супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення у Національному університеті водного господарства та природокористування», <http://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-z-invalidnistju> та іншими нормативними документами.

Лектор

Басюк Тетяна Олександрівна,
кандидат географічних наук, доцент